

LIBRIS

We know
books

Citim, visăm, învățăm

LECTURI SUPLIMENTARE PENTRU CICLUL PRIMAR

Clasele 0–IV

BIBLIOGRAFIE ÎN CONFORMITATE CU PROGRAMA ȘCOLARĂ

Padea, 2025

Mihai Eminescu (1850–1889)	5
<i>Somnoroase păsărele</i>	5
<i>Ce te legeni?...</i>	5
<i>Revedere</i>	6
George Topîrceanu (1886–1937)	9
<i>Acceleratul</i>	9
<i>Câți ca voi!</i>	10
<i>Balada unui greier mic</i>	11
George Coșbuc (1866–1918)	13
<i>Povestea găștelor.</i>	13
<i>Săniuța</i>	14
<i>Iarna pe uliță</i>	15
Emil Gârleanu (1878–1914)	19
<i>Gândăcelul</i>	19
<i>Puișorii</i>	20
Ion Creangă (1837–1889)	23
<i>Fata babei și fata moșneagului</i>	23
<i>La cireșe.</i>	28
Grigore Alexandrescu (1810–1885)	31
<i>Boul și vițelul</i>	31
Vasile Alecsandri (1821–1890)	33
<i>Oaspeții primăverii</i>	33
<i>Iarna</i>	33
<i>Viscolul</i>	34
Dimitrie Bolintineanu (1819–1872)	35
<i>Muma lui Ștefan cel Mare</i>	35
Petre Ispirescu (1830–1887)	37
<i>Prâslea cel voinic și merele de aur</i>	37
Ioan Slavici (1848–1925)	49
<i>Ileana cea Șireată</i>	49
Barbu Ștefăneșcu Delavrancea (1858–1917)	59
<i>Neghiniță</i>	59

<i>Bunica</i>	67
Alexandru (Alec) Donici (1806–1865)	71
<i>Greierul și furnica</i>	71
<i>Musca</i>	71
Octavian Goga (1881–1938)	73
<i>Dăscălița</i>	73
Elena Farago (1878–1954)	77
<i>Cățelușul șchiop</i>	77
<i>Gândăcelul</i>	78
<i>Furnica</i>	79
<i>De ziua mamei</i>	80
Ștefan Octavian Iosif (1875–1913)	81
<i>Bunica</i>	81
<i>Înfloresc grădinile (Cântec de primăvară)</i>	81
Ioan Alexandru Brătescu-Voinești (1868–1946)	83
<i>Puiul</i>	83
Proverbe românești	87
Ghicitori	91
<i>Legenda lacrimioarelor</i>	93
Hans Christian Andersen (1805–1875)	95
<i>Rățușca cea urâtă</i>	95
La Fontaine (1621–1695)	103
<i>Greierele și furnica</i>	103
<i>Corbul și vulpea</i>	103
Frații Grimm (Jacob Ludwig Carl Grimm 1785–1863 și Wilhelm Carl Grimm 1786–1859)	105
<i>Hansel și Gretel</i>	105
Charlea Perrault (1628–1703)	115
<i>Motanul încălțat</i>	115
Edmondo de Amicis (1846–1908)	119
<i>Cuore. Inimă de copil</i> (fragment)	119
L. Frank Baum (1856–1919)	127
<i>Vrăjitorul din Oz</i>	127
Lewis Carroll (1832–1898)	131
<i>Alice în Țara Minunilor</i> (fragmente)	131

Somnoroase păsărele

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină –
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie –
Noapte bună!

Ce te legeni?...

– Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu crengile la pământ?
– De ce nu m-aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.

Bate vântul frunza-n dungă –
 Cântăreții mi-i alungă;
 Bate vântul dintr-o parte –
 Iarna-i ici, vara-i departe.
 Și de ce să nu mă plec,
 Dacă păsările trec!
 Peste vârf de rămurele
 Trec în stoluri rândurele,
 Ducând gândurile mele
 Și norocul meu cu ele.
 Și se duc pe rând, pe rând,
 Zarea lumii-ntunecând,
 Și se duc ca clipele,
 Scuturând aripele,
 Și mă lasă pustiit,
 Vestejit și amorțit
 Și cu doru-mi singurel,
 De mă-ngân numai cu el!

Revedere

– Codrule, codruțule,
 Ce mai faci, drăguțule,
 Că de când nu ne-am văzut
 Multă vreme au trecut
 Și de când m-am depărtat,
 Multă lume am umblat.

– Ia, eu fac ce fac de mult,
 Iarna viscolu-l ascult,
 Crengile-mi rupându-le,
 Apele-astupându-le,
 Troienind cărările
 Și gonind cântările;
 Și mai fac ce fac de mult,

Vara doina mi-o ascult
Pe cărarea spre izvor
Ce le-am dat-o tuturor,
Umplându-și cofeile,
Mi-o cântă femeile.

– Codrule cu râuri line,
Vreme trece, vreme vine,
Tu din tânăr precum ești
Tot mereu întinerești.

– Ce mi-i vremea, când de veacuri
Stele-mi scânteie pe lacuri,
Că de-i vremea rea sau bună,
Vântu-mi bate, frunza-mi sună;
Și de-i vremea bună, rea,
Mie-mi curge Dunărea.
Numai omu-i schimbător,
Pe pământ rătăcitor,
Iar noi locului ne ținem,
Cum am fost așa rămânem:
Marea și cu râurile,
Lumea cu pustiurile,
Luna și cu soarele,
Codrul cu izvoarele.

Acceleratul

Peste fagi cu vârfuri sure
A căzut amurgul rece.
Înserarea mută trece
Furișată prin pădure.
Spre apus abia s-arată
Printre crengi, întunecată,
O văpaie de rubin...
Din frunzișurile grele
De-annoptare, tot mai vin
Glasuri mici de păsărele...
Reci și palide-n senin
Se ivesc deasupra stele.

Și deodată, dintre dealuri
Se desprinde larg un zvon
Depărtat și monoton,
Ca un murmur lung de ape
Revărsate peste maluri...
Crește-n luncă, mai aproape,
Umple văile vecine
De răsunset mare...
Vine!...

Fulger negru... trăsnet lung
Dus pe aripi de furtună,
Zguduind pământul tună,
Zările de-abia-i ajung...
Parcă zboară,
Parcă-noată.
Scuipă foc, îngHITE drum,
Și-ntr-un valvârtej de fum

Taie-n lung pădurea toată...

A trecut...

Dinspre câmpie,
Vuiet greu de fierărie
Se destramă în tăcere...
Scade-n depărtare...
Piere...

Iar în urmă-i, din tufişuri,
De prin tainice-ascunzişuri,

Se ivesc pe jumătate
Păsărele ciufulite,
Alarmate

Şi-ngrozite:

Cine-i?... Ce-i?... Ce-a fost pe-aici?...

Ciripesc cu glasuri mici
Cinteze şi pitulici.

Doar un pui de piţigoii,
Într-un vârful de fag pitic,

Stă cu penele vulvoi
Şi făcând pe supăratul:
– Ce să fie? Nu-i nimic.

A trecut Acceleratul...

Câţi ca voi!

Sus, pe gardul dinspre vie,

O găină cenuşie

Şi-un cocoş împintenat

S-au suit şi stau la sfat:

– Ia te uită, mă rog ție,

Cât de sus ne-am înălţat!...

Şi deodată, cu glas mare,

Începură amândoi,

Să cotcodăcească-n soare:
- Nimeni-nu-mai-e-ca-noi!...
Nimeni-nu-mai-e-ca-noi!...

Dar de sus, din corcoduș,
Pitulându-se-ntre foi,
Mititel și jucăuș,
Le-a răspuns un pițigoi:
- Câți-ca-voi! Câți-ca-voi!...

Balada unui greier mic

Peste dealuri zgribulite,
Peste țarini zdrențuite,
A venit așa, deodată,
Toamna cea întunecată.

Lungă, slabă și zăludă,
Botezând natura udă
C-un mănunchi de ciumafai,
Când se scutură de ciudă,
Împrejurul ei departe
Risipește-n evantai
Ploi mărunte,
Frunze moarte,
Stropi de tină,
Guturai..

Și cum vine de la munte,
Blestemând
Și lăcrimând,
Toți ciulinii de pe vale
Se pitesc prin văgăuni,
Iar măceșii de pe câmpuri

O întâmpină în cale
Cu grăbite plecăciuni.

Doar pe coastă, la urcuș,
Din căsuța lui de humă
A ieșit un greieruș,
Negru, mic, muiat în tuș
Și pe-aripi pudrat cu brumă:

– Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Nu credeam c-o să mai vii
Înainte de Crăciun,
Că puteam și eu s-adun
O grăunță cât de mică,
Ca să nu cer împrumut
La vecina mea furnică,
Fi'ndcă nu-mi dă niciodată,
Și-apoi umple lumea toată
Că m-am dus și i-am cerut..

Dar de-acuș,
Zise el cu glas sfârșit
Ridicând un picioruș,
Dar de-acuș s-a isprăvit..
Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Tare-s mic și necăjit!

Povestea găștelor

Un găscan cu pene lucii
Cum trecea pe pod prin sat
Și-ntr-o mân-avea papucii,
Nu știu cum i s-a-ntâmplat
Că papucii lui căzură,
Ce păcat, o, ce păcat!
Căci erau cu-alesătură,
Fără leac de tivitură
Ce păcat!

Găștele-azind cum zbiară:
Aoleu! Papucii mei!
Într-un suflet alergară
Și-ntrebau mirate, ce-i?
Am rămas, plângea găscanul,
Păgubaș de patru lei!
Iată-mă desculț, sărmanul!
Ce mă fac acum, golanul,
Fără ei!

Haideți toți, și moși și babe
Să-i cătăm pe râu acu!
Repede-notând din labe
Cârdul tot pe râu trecu.
I-ai găsit? Eu, nu, surată,
Ce mă-ntrebi așa și tu?
Toate apoi strigau deodată:
Bată-i pacostea să-i bată!
Nici eu, nu!

Vara-ntreagă tot umblară,
Dar papucii duși au fost!
Și-au să umble și la vară